

Bemærkninger til lovforslaget.

Vedtagelsen af lov nr. 163 af 7. juni 1958 om ændringer af lov om folkeskolen og af lov nr. 165 af samme dato om gymnasieskoler i forbindelse med de ved lønningslovene af 7. juni 1958 givne nye bestemmelser om statstjenestemændenes lønninger m. m. har nødvendiggjort en revision af lov nr. 192 af 15. marts 1947 om statstilskud til private gymnasieskoler og til private mellem- og realskoler i København, Frederiksberg og Gentofte, idet denne lovs bestemmelser hviler på de nu ophævede eller ændrede love, lov nr. 301 af 6. juni 1946 om statens tjenestemænd, lov nr. 160 af 18. maj 1937 om folkeskolen og lov nr. 62 af 24. april 1903 om højere almen-skoler m. m.

Den nugældende tilskudslov forudsætter, at skolerne er opbygget med 4-årige mellem-skoler med 1-årig realklasse, afsluttende med henholdsvis mellemkoleeksamen og realeksamen, eller med 6-årige pigeskoler afsluttende med pigeskoleeksamen, hvortil for gymnasieskolernes vedkom-mende slutter sig et 3-årigt gymnasium.

Folkeskoleloven af 7. juni 1958 § 19 bestemmer nu, at realafdelingen såvel ved kommunale som ved private realskoler består af 3 et-årige klasser i til-slutning til 7. skoleår, og gymnasieskoleloven af samme dato bestemmer i § 1, at en gymnasieskole består af en 3-årig realafdeling og en 3-årig gym-nasieafdeling, samt i § 23, at pigeskoleeksamen kan afholdes sidste gang med udgangen af skoleåret 1963-64. Med den fulde gennemførelse af disse love afløses de af tilskudsloven omfattede skoleformer derfor af en 3-årig realafdeling, hvortil for gym-nasieskolernes vedkommende slutter sig en 3-årig gymnasieafdeling, og tilskudsgrundlaget er dermed ændret.

I den af folketingsudvalget angående de nævnte nye skolelove afgivne betænkning af 23. april 1958 er det da også forudsat, at de gældende tilskuds-ordninger for private eksamensskoler vil blive revi-deret, idet udvalget udtaler sig således (Folketings-tidende 1957-58, tillæg B. sp. 679):

„Venstres medlemmer af udvalget har ønsket, at undervisningsministeren erklærer sig villig til i forbindelse med skolelovenes ikrafttræden at søge gennemført en sådan ordning af reglerne for de private skolers tilskud fra staten, at disse skolers stilling sikres i samme omfang som hidtil, og at der gives statstilskud efter samme regler som for fri-skolerne til det antal hovedskoleklasser, som skolen har, herunder 8. hovedskoleklasse og 9. klasse, uden hensyn til, om hovedskolen er fuldt udbygget.

Ministeren har herefter over for udvalget udtalt,

at han agter i det kommende folketingsår at frem-sætte forslag for folketinget med henblik på tilveje-bringelse af en ny tilskudsordning for de private eksamensskoler (de private realskoler og gymnasie-skoler såvel i som uden for Storkøbenhavn), hvor-efter der ydes eksamensskoletilskud til disse skolers realklasser og gymnasieklasser og desuden tilskud efter principperne for tilskud til friskoler til hoved-skoleklasser som ovenfor nævnt.“

I de med undervisningsministeriets skrivelser til udvalget af 4. februar og 18. marts 1958 fulgte bilag (s. st. sp. 777 og sp. 783), hvori der nærmere redegøres for skolernes antal, opbygning og nu-værende tilskudsordning, udtales det, at det vil blive taget under overvejelse at forbedre tilskuds-ordningen, hvor forholdenes udvikling gør det rimeligt, eksempelvis med hensyn til bestyrer-lønnen ved de selvejende skoler og finansiel støtte til modernisering af skolernes bygninger.

Tilskuddet efter den gældende tilskudslov ydes som et driftstilskud pr. time på $\frac{2}{3}$ af bruttoudgiften (derunder forrentning og afskrivning) pr. time ved driften af samtlige offentlige gymnasieskoler i Københavns, Frederiksberg og Gentofte kommuner, for mellem- og realskolernes vedkommende ved driften af samtlige af de 3 kommuner drevne mellem- og realskoler. Da skolerne ifølge den gæl-dende tilskudsordning skal følge den offentlige skoles lønninger, og da priser og lønninger siden lovens vedtagelse har været konstant stigende, er den tredjedel af udgifterne, som skolerne ifølge tilskudsordningen selv har skullet søge dækket gen-nem opkrævning af skolepenge, steget år for år. For at undgå en forskydning i elevernes sociale rekruttering har skolerne ikke villet påligne skole-pengene hele denne stigning, og det har derfor været nødvendigt for dem at administrere meget spar-sommeligt med den virkning, at bygninger, inven-tar og samlinger ikke er fornyet og forøget i til-strækkeligt omfang. Hertil har også medvirket, at de af denne tilskudsordning omfattede skoler ikke har haft samme adgang til statslån på gunstige vil-kår som flere andre private skoler (folkehøjskoler m. fl.).

Denne allerede før lønningslovene af 7. juni 1958 eksisterende tilstand er nu yderligere væsentlig skærpet, fordi de nye lønningslove og en ny løn-ningsvedtægt for Københavns kommune medfører betydelig højere lønninger for de tilsvarende løn-klasser ved de offentlige skoler og gunstigere regler for beregning af overtimebetaling. Det vil derfor være nødvendigt, at der med virkning fra de nye